

Sreda, 13. april 2005.

Svedok Philip Coo

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.20 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine Coo. Samo da vas podsetim da je svečana zakletva koju ste juče položili još uvek na snazi.

SVEDOK COO: Dobar dan, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Dobar dan časni Sude.

svedok Philip Coo

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dobar dan gospodine Coo?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Dobar dan gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da pokušam ponovo. Dobar dan časni Sude. Dobar dan gospodine Coo. Da li me čujete jasno i glasno? Kada smo juče prekinuli sa radom, želeo sam da vam predočim stranicu vašeg svedočenja u *Predmetu Milošević*, i nadam se da tu stranicu imate pred sobom, ali možda se varam? Tražimo stranicu broj 10094.

SVEDOK COO – ODGOVOR: Mislim da upravo stiže do mene.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. Da li imate to ili je još uvek...

SVEDOK COO – ODGOVOR: Čini mi se da je još uvek nemam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Veoma mi je žao. Mi pokušavamo da je kopiramo za vas. Ali da nastavimo dalje dok to ne stigne do nas. Ako mogu onda da pređem... da li imate stranicu broj 10103?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Imam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dobro. Pitao sam vas juče o vašoj zabrinutosti zbog naoružavanja civilnog stanovništva, i vi ste tokom vašeg svedočenja rekli da "postoje rizici ili opasnosti kada se jedna etnička grupa naoružava a druga etnička grupa razoružava jer to može da dovede do neprijateljstava." I da takođe pročitam sa stranice broj 10104, red broj 3, gde ste rekli da je "došlo do neprijateljstava između Srba sa jedne strane i Albanaca sa druge strane, ili delova albanske etničke grupe. I naoružati jedne a razoružati druge je bilo rizično." Kada ste to naveli u vašoj analizi, da li ste želeli da kažete da je postojala politika razoružavanja

kosovskih Albanaca i naoružavanja civilnog srpskog stanovništva i drugog ne-albanskog stanovništva, što je bio negativan potez od strane Srpskih vlasti koji vas je zabrinjavao?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ono što ja mogu da kažem je da je to bilo veoma riskantno s obzirom na neprijateljstvo koje je vladalo između dve grupe. To je možda iz njihovog ugla bilo nužno, ali je bilo rizično.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa da uzmemo jedan primer koji je bliži možda meni nego vama. Ako možete na primer da zamislite šta bi se dogodilo da je Unionistička Vlada početkom 1970-tih u Severnoj Irskoj naoružala sve protestante i razoružala sve katolike. Da li je to nešto sa čim se vi ne bi složili da je mudar potez?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne bih. Ali situacija u vezi sa lokalnom odbranom na Kosovu/Kosovë je bila takva da su oni trebali da budu u redovnom lancu komandovanja i obuke - u teoriji, i oni su trebali da budu disciplinovani ili da poštuju pravila o disciplini. Da li su oni to činili ili ne, ja to ne znam, ali to je jedna od razlika.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izvinite, ali zaista imam problem da razumem vaš odgovor.

SUDIJA PARKER: Pa, ukoliko je od pomoći, ja nisam imao problema sa tim.

ADVOKAT HARVEY: Svakako časni Sude. Možda je to zbog toga što nisam stavio slušalice, pa imam problem da čujem svedoka. Kada to pročitam, ima više smisla nego ono što sam čuo.

SUDIJA PARKER: Ne mislim da bi bilo puno od pomoći da uzimamo primer nekog drugog problema, jer ima mnogo zbunjujućih elemenata. Bilo bi bolje da se koncentrišete na Balkan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vratću se na elemente koji nisu zbunjujući. Vanredno stanje je pitanje o kom sada želim da govorimo, a nalazi se na 36 stranici jučerašnjeg transkripta u 12 redu. Vi ste rekli da je već u aprilu mesecu 1998. godine "Načelnik Generalštaba smatrao da je situacija već u tolikoj meri bila alarmantna da se moglo opravdati uvođenje vanrednog stanja." Da li još uvek to smatrate?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Molim vas da pogledamo tabulator broj 9, tu se nalazi dokument o kom ste govorili.

SVEDOK COO: Časni Sude, ja pred sobom nemam taj svežanj dokumenata.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li imate stranicu broj 03055099?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, imam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U poslednjem paragrafu na stranici broj 1A, situacija... ovo je naravno pismo koje je general Perišić uputio predsedniku Miloševiću?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I on skreće pažnju Miloševiću da postoji čitav niz negativnih faktora koje je on navodi u tom paragrafu od broja 1 do broja 6. Da?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: On ih sve navodi ali ja neću kroz sve to da prolazim, već postoji nekoliko pitanja o kojima bih sa vama hteo da razgovaram. Prvo, stalni pokušaji da se VJ koristi izvan institucionalnog sistema. I kada on navodi šta pod tim podrazumeva, on kaže gospodinu Miloševiću na stranici broj 1A:

"Situacija je na Kosovu/Kosovë mogla da se prevaziđe da se do 20. aprila 1998. godine proglasilo vanredno stanje, kada sam vam poslao pismeni predlog." Mislim da mi nemamo taj predlog. Da li ste ga vi videli?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nisam video taj predlog, ne.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I on nastavlja: "Pošto to niste prihvatili, situacija je eskalirala i predstavnici MUP-a i vi lično ste tražili da se rasporede Snage VJ. Neke manje jedinice su angažovane direktno ili indirektno, što je protivzakonito, a mi znamo kakve bi to posledice moglo da ima po državu." A sada bih želeo da vas pitam naravno o jedinom načinu na koji bi VJ legalno mogla da se upotrebi pored obezbeđivanja državnih granica, a to je uz proglašenje vanrednog stanja u državi, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je... to je uobičajena interpretacija srpskog ustava i zakona, a da li je to tačno ili ne, ja to ne mogu da kažem jer ja nisam ekspert za pravo SRJ. Ali svakako se čini da se u ustavu i zakonu rešava pitanje upotrebe vojske u unutrašnjim bezbednosnim operacijama na način da se proglasi vanredno stanje u državi.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi zaista ne možete da odgovorite samo sa "Da" na ovo pitanje?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne mogu, jer mi Ustav nije dovoljno jasan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Dakle, ako su druge snage... izvinjavam se, ako je bilo potrebno da se VJ koristi na drugim mestima, bilo je neophodno da se proglasi vanredno stanje. To je ono što proizilazi, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je ono što proizilazi u tumačenjima ustava od strane nekih ljudi, a u ovom slučaju je reč o interpretaciji generala Perišića. I ja pretpostavljam da se on više od mene razume u to šta je zakonito a šta nije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izvinjavam se. U vašem pažljivom istraživanju operativnih i komandnih struktura VJ, da li ste pronašli neke suprotne interpretacije?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja nisam to sveobuhvatno istraživao, jer to izlazi iz okvira moje ekspertize. Tada bi zalazio u analizu srpskog ustava i zakona SRJ o čemu ja nisam davao ekspertske mišljenje. Ja sam od nekih svedoka čuo da to nije bilo protivzakonito.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste vi tražili pravnu ekspertizu od brojnog osoblja koje je na raspolaganju kancelariji Tužilaštva?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja mislim da je to Tužilaštvo učinilo u *Predmetu Milošević*. To nije nešto čime sam se ja bavio u svojoj ekspertizi za taj predmet.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, vi kažete da ne znate koji je odgovor na ovo pitanje?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, ne znam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Molim vas da nastavimo sa tačkom B, gde general Perišić kaže: "Kako bi se sprovedli zaključci sa sednice VSO [Vrhovni Savet Odbrane] od 9. juna 1998. godine, mi smo od Vlade SRJ zatražili da obezbedi pravne uslove." Dakle, ovde imamo da VSO zahteva od Vlade da obezbedi pravne uslove, drugim rečima –

proglašenje vanrednog stanja ili stanja neposredne ratne opasnosti, kao i potrebne materijalne i finansijske uslove, za koje je takođe prosledio zahteve. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vlada SRJ to još uvek nije učinila, što znači da se ništa nije promenilo od aprila meseca 1998. godine, a tada je bio već 23. juli 1998. godine. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To znači da svaka uključenost VJ u borbene operacije izvan graničnog područja jeste nezakonita i da bi potencijalne posledice bile nesagledive. Pod pretpostavkom da vi ne znate da li je to po zakonu ili nije, ovo je bio savet generala svom predsedniku. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A izvan pograničnog područja se po vašem razumevanju podrazumeva pored ostalih mesta i Lapušnik/Llapushnik. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dečani/Dečan, Orahovac/Rahovec?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Prelazim sada na tačku broj 3 na ovoj stranici, gde on podvlači činjenicu, kako mu se čini 23. jula 1998. godine, da ljudi koji nisu bili u sastavu VJ pokušavaju da komanduju vojnim jedinicama. Da li shvatate poentu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: On govori o stalnim pokušajima pripadnika MUP-a da pridodaju sebi neke od jedinica VJ... izvinjavam se, da ih potčine, i to vodi nesporazumima ukoliko se to ne dogodi. A ukoliko im se dozvoli neovlašćeno i neprofesionalno korišćenje vojske, to bi imalo kontraefekat, za šta su najbolji primer Dečane/Dečan i Orahovac/Rahovec, kako tamo piše?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Drugim rečima, on ovde naglašava da je došlo do strašnih zločina na tim mestima, što je bio direktan rezultat komandovanja vojnim jedinicama od strane neovlašćenih lica. Da li se slažete?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne mogu da se složim sa tim. To nije jasno u ovom...

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa, kako ste vi razumeli da je značilo pominjanje baš ove dve lokacije?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nisam dovoljno upoznat sa tim šta se dogodilo u to vreme na te dve lokacije. Možda je on jednostavno hteo da upozori na upotrebu jedinica VJ izvan propisanog komandnog lanca. Ja ne mogu odatle da zaključim da general Perišić u svojim navodima misli na zločine počinjene od strane VJ.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Coo, da li vi zaista ne znate da su na tim lokacijama počinjeni zločini?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja ne znam ništa o pojedinostima. Ja znam za navode da su zločini počinjeni na mnogim lokacijama na Kosovu/Kosovë od obe strane. Nisam pravio posebna istraživanja o ova dva incidenta, posebno za 1998. godinu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Želeo bih da vam dam mogućnost da razmislite u kojoj meri je bio iskren vaš odgovor gospodine Coa. Vi znate zar ne, da se dogodio stravičan zločin 9. marta 1998. godine u Drenici/Dreniče nad porodicom Jashari. Vi ste čuli to, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, čuo sam za to.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Vi znate da se dogodio masakr u Orahovcu/Rahovec iste te godine, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Čuo sam za to, ali ne znam pojedinosti o tome.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa, mi smo prepoznali da ste bili dovoljno iskreni da kažete da postoje određena ograničenja u vašem izveštaju. Ali ako pogledate red u trećem paragrafu generalovog pisma, šta vi mislite koja bi bila druga moguća interpretacija osim one o masakru koji su Srbi počinili? Da li je to za vas toliko teško?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Kao što sam već ranije rekao časni Sude, druga bi interpretacija bila da general Perišić u pismu ističe da je za njega problematična protivzakonita upotreba jedinica VJ, njihovu upotrebu u unutrašnjim bezbednosnim operacijama a da nije proglašeno vanredno stanje u državi. Koliko ja znam, umešanost VJ u masakr u Prekazu/Prekaz nije potpuno jasna, i od mene nikada nije zatraženo da detaljnije proučim taj zločin. U mom izveštaju za ovaj predmet od mene nikada nije traženo da u detalje ulazim za bilo koju operaciju ili da odredim da li je VJ bila uključena ili nije u masakr. Tako da ja na osnovu tog paragrafa ne mogu tačno da kažem na šta se tačno žali general Perišić. Mislim da ne bi bilo razumno da se pretpostavi da on tu misli na Orahovac/Rahovec i Prekaze/Prekaz.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Oh, sada ste se setili imena Prekaza/Prekaz, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Uvek sam znao za to ime časni Sude.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Sjajno. Kažete da bi to bio nerazumni zaključak? U redu. On [general Perišić] pod tačkom B govori o pokušajima civilnih članova da komanduju korpusima, i on nastavlja sa zaključkom na drugoj strani kada kaže da se operacije planiraju sa ... u saradnji sa civilnim članovima Štaba i da se šalju izveštaji Šainoviću i Miniću. Ko je bio Šainović?

SVEDOK COO – ODGOVOR: On je bio potpredsednik savezne Vlade.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Za koju oblast?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nisam baš siguran za koju je oblast u Vladi bio nadležan, ali je bio imenovan na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Bio je imenovan na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK COO – ODGOVOR: U Zajedničku komandu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A ko je bio Minić?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Minić je bio još jedan zvaničnik SPS koga je imenovao Milošević za Kosovo/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Predsednik Skupštine, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Koliko ja znam, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I ova dvojica su izdavali zadatke svima osim Prištinskom korpusu. A u praksi je komandant Prištinskog korpusa izvršavao ono što mu je bilo naređeno od strane Šainovića, Minića i MUP-a. I opet, mi tu imamo da je vojni lanac komandovanja potpuno bio potčinjen nevojnim licima. To proizilazi iz žalbi generala Perišića. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je jedan od aspekta na koji se žali general Perišić, časni Sude. Lanac komande nije bio u potpunosti podriven. Kao što većina dokumenata VJ pokazuje, i dalje su izveštaji slati duž komandnog lanca: Prištinski korpus je slao izveštaj Trećoj armiji, Treća armija je izveštavala Generalštab, a zadaci su bili prosleđivani nazad preko Treće armije do Prištinskog korpusa.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vojska je još uvek imala neku vrstu kontrole nad VJ, ja ne sugerišem suprotno. Problem je što vojskom nije smelo ni delimično da se upravlja od strane civilnih lica, zar ne? Vi to znate?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To i nije baš istina, jer je Vrhovni komandant bio predsednik Milošević. On je uspostavio Zajedničku komandu kako bi ona koordinirala operacijama na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je to vaš najbolji odgovor? Vi znate o čemu ja govorim. Ja govorim o operativnoj komandi nad vojnim jedinicama gospodine Coa?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Na osnovu dokumenata, izgleda da su časni Sude u Zajedničkoj komandi radili civili kako bi osigurali ostvarivanje ciljeva predsednika Miloševića na Kosovu/Kosovë. Tu su između ostalih sastancima prisustvovala i rukovodstva VJ i MUP-a na Kosovu/Kosovë. Ti komandanti MUP-a i VJ bili su tehnički eksperti za upotrebu VJ i MUP-a na Kosovu/Kosovë. Njima su Miloševićevi ciljevi bili predstavljeni u Zajedničkoj komandi, ponekad i od strane Miloševića. Te ciljeve su interpretirali VJ i MUP i oni bi vremenom prerasli u naređenja. Naređenja... Planiranje i naređenja su činjena po lancu komande VJ i MUP-a. Strateške pravce su pripremali civilni članovi Zajedničke komande, ali oni nisu imali tehnička znanja da bi mogli da rukovode i komanduju u sprovođenju vojnih operacija.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zaista se trudim da vas razumem gospodine Coa. Da li vi sada branite način na koji je VJ sprovodila svoje poslove i kažete u osnovi da je zabrinutost generala Perišića potpuno neutemeljena i da je sve u celosti urađeno po vojnim propisima. To je utisak koji ja stičem. Možda sam ja jedini u ovoj prostoriji sa takvim utiskom, ali pomozite mi?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To svakako nije utisak koji želim da ostavim časni Sude. Ja pokušavam da objasnim na koji su način srpske oružane formacije dobijale zadatke i sprovodili ih.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je postojala neka razlika između onog kako je bilo zamišljeno i kako su oni zaista funkcionisali, a na osnovu vašeg istraživanja kao eksperta za vojne analize?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Uvedena je Zajednička komanda na Kosovu/Kosovë. Ja u zakonodavstvu nisam nigde pronašao odredbe koje govore o Zajedničkoj komandi, ali takođe nije postojalo ništa što bi sprečilo predsednika da po odgovarajućem postupku formira takvu Zajedničku komandu što je i bilo učinjeno 2001. godine. I kao primer toga na drugim mestima imamo Severnu Irsku gde je sproveden civilni nadzor nad politički komplikovanim pitanjima. Da li je Milošević sproveo odgovarajuću proceduru da bi to postigao, meni se čini

da verovatno nije. Ali ako treba da kažem da li je došlo do kršenja zakona ili ustava, ja to ne mogu da uradim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Naravno da ne možete to da zaključite, i ja i ne kažem da vi to trebate da uradite. Odoleću izazovu da se opet pozovem na Severnu Irsku, ali ću vas zamoliti da se složite sa mnom gospodine Coe o tome da je general Perišić pokrenuo neka veoma važna vojna pitanja. Da li se slažete sa mnom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, složio bih se sa tim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Onda da krenemo dalje. Izrazili ste svoju zabrinutost na suđenju u *Predmetu Milošević* zbog propusta VJ koja nije ni pokušala da istraži očigledna kršenja ili navodna kršenja Međunarodnog humanitarnog prava koje su izvršili pripadnici VJ. Da li je to tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A koliko vi znate, na osnovu vašeg iscrpnog proučavanja dokumentacije, izgleda da nije bilo nikakvih naznaka o tome da je bilo ko iz sastava VJ bio podvrgnut istrazi, posebno sa stanovišta komandne odgovornosti zbog kršenja Međunarodnog humanitarnog prava. Da li je to tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I vi ste bili veoma kritični zbog tog propusta?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja sam to istakao. Ne bih rekao da sam to kritikovao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi na to ne gledate kao na vrstu kritike?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To jeste kritika, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da, u redu. Takođe ste bili kritični prema činjenici da oni koji su bili na komandnom položaju u vreme kada je došlo do kršenja Međunarodnog humanitarnog prava koji su počinjeni pod njihovom komandom, oni su kasnije bili unapređeni na više položaje. I to ste smatrali razlogom za zabrinutost. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I zaista, tokom vašeg svedočenja ste spomenuli i jednu knjigu u izdanju VJ iz 2001. godine... na koju ste se knjigu pozvali, da li se sećate?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je jedna knjiga koju je objavila izdavačka kuća VJ 2001. godine. Ne sećam se tačno naslova, ali je govorila o tome da li se VJ pridržavala ili nije Međunarodnog humanitarnog prava tokom 1998. godine i 1999. godine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To je bila knjiga koju je izdala VJ sa ciljem da se pokaže uglavnom da su se oni držali Međunarodnog humanitarnog prava o čemu stavovi svakako mogu biti različiti, ali to je bila svrha izdanja te knjige?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Čini se da je to tako bilo, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A knjiga je ukazivala, i vi ste to istakli u vašem svedočenju, da su pronađene masovne grobnice, i da su počinjeni masovni zločini, ali da nije sprovedena nijedna istraga o tome, posebno kada je u pitanju komandna odgovornost. Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste vi... da se sada okrenemo na trenutak MUP-u. Da li ste videli dokaze da su oni koji su bili odgovorni za komandovanje jedinicama MUP-a bili odgovorni i za finansijske troškove koji su bili protivzakoniti. I ja sada koristim izraz generala Perišića u njegovoj žalbi Miloševiću: "nezakoniti finansijski troškovi onih koji su odgovorni za komandovanje jedinicama MUP-a." Da li ste vi videli bilo koji dokaz ove vrste?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Nisam, niti sam sekonkretno bavio sa tim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste na primer razmatrali operacije MUP-a u Uroševcu/Ferizaj?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je neko od vas tražio da zanemarite takve stvari?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Niko od mene nije tražio da bilo šta zanemarujem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Složićete se zar ne, da od velike količine materijala koji ste vi predočili Tribunalu u ovim tabulatorima, da je u srpskim medijima sprovedena dosledna propagandna kampanja protiv OVK, u kojoj se tražilo da dođe do likvidacije svih pripadnika OVK?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Postojala je anti OVK propaganda ili anti OVK poruke u medijima. Ja se ne sećam da je bilo konkretnih poziva na likvidaciju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: *Politika*, to je srpski državni list, je li tako?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li možete da pogledate molim vas u tabulator broj 42.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, ako mogu samo da kažem zbog zapisnika, tabulator broj 42 jeste jedan od pridodatih dokumenata koji sam dostavio juče. On nije deo onog glavnog potkrepljujućeg materijala koji ide uz izveštaj.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam puno. Dokazni predmet Tužilaštva broj P237... hvala vam puno, to je referenca.

SUDIJA PARKER: Da li želite broj dokaznog predmeta?

ADVOKAT HARVEY: Ja sam razumeo da je P237 broj dokaznog predmeta.

SUDIJA PARKER: Da, to je tačno.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam časni Sude.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Sada gledam u drugu stranu tog dokaznog predmeta koji nosi oznaku ERN R025-1458. I da li vidite na samom kraju tog paragrafa reč "politika"?
SVEDOK COO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Čini se da se ovde navodi članak Srpske Radikalne stranke u srpskoj državnoj novini gde piše: "Neophodno je da se istrebe albanski teroristi". A ako pogledate malo niže, videćete da je SRS dala izjavu za medije u kojoj se kaže da oni "zahtevaju da odgovarajući državni organi Republike Srbije kao i VJ izvrše odlučnu akciju

kako bi istrebili i likvidirali albanske terorističke bande i sprečili ubacivanje naoružanih albanskih bandi iz Albanije." I u ovom tonu se nastavlja. Koristim sada ovaj primer i na osnovu njega ćete se setiti da je u raznim novinskim izveštajima koji su navođeni u brojnim dokumentima Evropske posmatračke misije koje ste vi spominjali, da se koristi reč "terorista" uvek kada bi se navodila i reč "Albanac". Da li se slažete sa tim?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, imamo atmosferu, da li bi se složili gde stalna propaganda kojoj su bile izložene oružane snage koje su okupirale Kosovo/Kosovë, pod pretpostavkom da su oni čitali novine, u kojima su kosovski Albanci nazivani pogrđnim imenima. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Na osnovu veoma ograničenih informacija iz medija koje sam pročitao, složio bih se.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li biste se složili na osnovu čitanja opširne dokumentacije koju ovde imamo od brojnih generala i drugih vojnih komandanata koji su pridodati ovom izveštaju, da se u njima uvek koristi reč "Šiptar" kao izraz za kosovske Albance? Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je uobičajeni izraz, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A vi znate da ne samo da je česta reč, već i da je kosovski Albanci smatraju pogrđnim terminom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja sam video u prevodima koje dobijamo od naše Prevodilačke službe da oni pored te reči u zagradi stavljaju "pogrđno". Ali ja sam čuo i da ljudi kažu da to nije pogrđno, tako da ja stvarno ne mogu da kažem da li jeste ili nije. Ja ne znam kako kosovski Albanci gledaju na taj termin. Ja ih nikada nisam pitao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U najmanju ruku vi znate da je taj termin kontroverzan? Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ako mogu samo na trenutak da se pozabavim Severnom Irskom. Složićete se da bi bilo jako neprimereno za britanskog generala kada bi on pisao svojim nadređenima ili potčinjenima o *Paddiesima* ili o *Micksima* [engleski pogrđni naziv za Irce]?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Slažem se.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Drugim rečima, ako reč "Šiptar" nije prikladna, ako ima uvredljivu konotaciju, onda nju jedan general ne bi smeo da koristi?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Slažem se, ako ona jeste pogrđna reč.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. Sada bih želeo da pređemo na pitanja o OVK, i naravno odmah... molim vas da razumete da sam ja prihvatio vaše jučerašnje svedočenje kada ste rekli da od vas nije bilo traženo da razmotrite komandnu strukturu OVK i ja zato pretpostavljam da vi nikada niste videli konkretne dokaze da je OVK i imala neku komandnu strukturu u konvencionalnom vojnom smislu, na način kako vi podrazumevate da komandna struktura treba da funkcioniše. Da li sam u pravu po ovom pitanju?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja sam pročitao neke dokumente koji opisuju strukturu OVK, uključujući i njihov Glavni štab, sisteme zona, brigade. Ali ja to nisam proučavao, tako da kao ekspert o tome ne mogu da govorim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možda možete da nam kažete koje ste dokumente pročitali?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pročitao sam knjigu Human Rights Watcha koja se odnosila na Kosovo/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li u toj knjizi postoji opis komandne strukture OVK?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Postoji, koliko se sećam. Takođe sam pročitao, ne mogu konkretno da se setim dokumenata, ali bilo je nekih internih dokumenata Tužilaštva koji su se ticali strukture OVK.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa, ukoliko mislite da bi nam bilo koji od tih dokumenata bio od pomoći, ja sam siguran da ćete vi smisliti način kako da nam ih dostavite. A sada, da li ste možda pročitali ili čuli svedočenje pukovnika Croslanda [John] pred Međunarodnim krivičnim tribunalom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Uopšteno znam o tome, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ne, moje je pitanje bilo da li ste to čuli ili pročitali?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pročitao sam neke delove, a neke sam i čuo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Svedočenje je trajalo samo dva dana, ali ste vi pročitali i čuli nešto od toga. Da li se slažete da je pukovnik Crosland bio čovek sa izuzetnim vojnim iskustvom? Da?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Slažem se.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da je on u poređenu sa mnogima imao terenskog iskustva na Kosovu/Kosovë u vreme koje je bitno za ovaj predmet?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, slažem se.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li biste se uopšteno priklonili njegovim stavovima i iskustvima?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Uopšteno da, bih.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li zaista ima nešto sa čim se ne biste složili od onoga što ste čuli ili pročitali a da je on rekao pred ovim Tribunalom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne postoji u ovom trenutku ništa određeno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li postoji nešto generalno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne postoji ništa generalno što bih mogao...

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Ništa generalno, ništa određeno.

Pretpostavljam zato da nemate ništa. Mislim da ste već prihvatili da su saopštenja za javnost OVK, od kojih ste neke koristili kao dokazni materijal, da su to uglavnom bili propagandni materijali, je li tako?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To im je verovatno bila glavna namena. Ono što sam ja uzeo odatle su bili opisi nekih operacija koje su bile izvedene.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Glavna namena im je bila da se podigne moral OVK. Da?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pretpostavljam da jeste, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I takođe da se pohvale snagom OVK čitavom svetu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A svakako da postoji određeni rizik kada se takva vrsta dokumenata sa takvom namenom prihvata kao da je istinita?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Postoji rizik, ali ja ih nikada kao takve nisam ni prihvatao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. I mislio sam da je sve oko toga jasno. Svakako da ta saopštenja ne izgledaju kao vojna naređenja, kao nešto što bi čovek očekivao da stigne sa nivoa najviše komande u nekoj vojsci?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, to nisu bila naređenja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ne. Kada posmatramo pitanje strukture vojne komande, da li biste se složili da... kao razumno sa sledećom definicijom vojne komande: "Pod jedan - sposobnost izdavanja i izvršavanja naređenja u komandnom okviru gde postoji određeni sistem sa zakonskom osnovom koji omogućava izvršenje tih naredbi." Da li biste se složili sa tim delom definicije? Ne kažem da je ona iscrpna, ali da li biste se složili sa tom delimičnom definicijom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, to je delimična definicija.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li biste se nadalje složili da treba da postoji neki sistem za zakonito uklanjanje nekog lica sa komandnog položaja ukoliko drugi komandanti uoče da se njihova naređenja ne sprovedu ili ne izvršavaju na zakonit način?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nije neophodno. Može se komandovati vojnom ili jedinicom vojnog tipa bez pravne osnove. Ljudi mogu da se uklone iz jedinica bez zakona koji to potkrepljuje.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li u komandnoj strukturi mora da postoji određeni sistem za uklanjanje nekoga iz komande? Da li je tako?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, sistem mora da postoji, a da li mora da postoji zakonski okvir ili ne, to je drugo pitanje.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada govorimo o sistemu, o komandnoj strukturi, bez obzira da li je to na osnovu zakona države po kom se deluje ili ne, mora da postoji neki unutrašnji zakon kako bi se znalo kako stvari funkcionišu. Da li se sa tim slažete?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Možda unutrašnji propisi, ali mislim da vojske nemaju neophodno formiran set zakona.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. I unutrašnji propisi moraju biti jasni i razumljivi onima koji primaju takva naređenja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Trebalo bi da budu, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste bilo gde naišli na bilo kakav dokaz da je bilo ko iz OVK demonstrirao ovakva komandna svojstva u vremenskom okviru koji pokriva optužnica?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nisam, ali to nisam ni tražio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Da li bi se složili da sama činjenica da neka grupa sebe naziva vojskom joj neće samim tim dati i status vojske u tradicionalnom vojnom terminu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li biste se složili sa činjenicom da ukoliko vojska izda jedan pravilnik da to nužno ne znači da oni imaju vlast da oni ta pravila i sprovedu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U vašem svedočenju u *Predmetu Milošević* stavili ste naglasak na važnost kontinuiteta komandovanja u oba pravca duž komandnog lanca i dali ste primer značaja postojanja mera u slučaju da komandant bude ubijen u akciji ili ako na drugi način bude onemogućen u svom delovanju?

TUŽILAC NICHOLLS: Molim vas za broj stranice.

ADVOKAT HARVEY: Plašio sam se da ćete to da tražite, pa mi dajte samo malo vremena molim vas. Imao sam to negde. Hoćete li da mi dozvolite da vam kasnije dam taj broj molim vas? Mogu li pre svega da pitam svedoka?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Coo, da li se sećate da ste to rekli u svom svedočenju - da mora da postoji komandni lanac i na gore i na dole?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Sećam se da sam to rekao, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. I takođe važnost da se osigura zamena komandanata koji su ili ubijeni ili na drugi način izbačeni iz borbe?

SVEDOK COO – ODGOVOR: I to je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izvinjavam se, koji je vaš odgovor?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Rekao sam da je to tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zamoliću vas da na trenutak pogledate u tabulator broj 43. Koji je to broj? Da li znamo? Kažu mi da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P238. Da li imate to?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, imam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ako možete da okrenete drugu stranu koja nosi oznaku ERN R0251452. I ako pogledate na kraju gde piše Kosovo/Kosovë, Regionalni odsek za Kosovo/Kosovë. Tačka broj 5. Peć/Pejë. MT, a to je Mobilni tim zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Mislim da jeste, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: "Posetio..." možda se radi o pojedincu, nisam siguran. U svakom slučaju "Posetio je selo OVK..." izvinjavam se, ali to ne mogu da pročitam. Ipak, to je jedno malo selo "...koje ima 4.318 stanovnika i sastao se sa nedavno izabranim OVK vojnim komandantom sela." Na osnovu vašeg iskustva, koliko je vojski koje biraju svoje komandante?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja ne znam ni za jednu koja radi na taj način.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ono čime se u osnovi ovde bavimo, da li se slažete, jeste grupa seljana koji su jednog od svojih pitali "Da li bi hteo da preuzmeš komandu?" Da li se slažete sa mnom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne mogu da se složim. To je jedno tumačenje, ali je stvar prilično nejasna oko procedure, tako da nije sasvim jasno na koji način je došlo do imenovanja na taj položaj. Oni koriste izraz "izabran", ali kako su oni to radili, to ja ne znam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Stvar je jasna sama po sebi. Hvala vam. Rečeno mi je da je broj stranice koju smo tražili 9988, i to redovi od broja 1 do broja 14 u kojima se detaljno navodi ono što ste vi rekli da je važno u vezi kontinuiteta u vojnim operacijama. Ako samo to možete na trenutak da pročete kako bi se uverili da se nisam malopre na pogrešan način izrazio.

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, i dalje se sa tim slažem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. Možda ćete se setiti onog što ste čuli ili pročitali u svedočenju pukovnika Croslanda koji je nekoliko puta istakao da su u to relevantno vreme koje razmatramo oni u suštini smatrali OVK jednim pokretom koji je tek bio u nastajanju. Da li ste vi naišli na bilo šta zbog čega se ne bi saglasili sa ovom procenom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Zaista to ne mogu da komentarišem. Ne znam dovoljno pozadinu svega ili nastajanje OVK da bih to mogao da komentarišem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To je u redu. On je izneo svoje mišljenje o tome šta je on mislio kako su Srbi razmišljali u to vreme, a za to su reference... plašim se da nemam obezbeđene kopije toga, to je 19 dan, izvinite... da, 19 dan suđenja, stranice broj 57 i 58. U vezi kontrole koju su Srbi želeli da ostvare, i rekao je da su Srbi ovako razmišljali:

"Izvršićemo brzi napad u tom području, isteraćemo civilno stanovništvo u nameri da vojno kontrolišemo područje koristeći se zastrašivanjem pre nego strateškim razmišljanjem." Da li biste se sada pre svega složili da je to kako se čini bio način delovanja Snaga VJ i MUP-a tokom njihove kampanje 1998. godine, na osnovu dokumenata koje ste videli?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja bih se složio sa tim da je jedan od rezultata dejstava koje su izvršavale Snage VJ i MUP-a bilo isterivanje civilnog stanovništva kako bi rezultat bio lakše uspostavljanje vojne kontrole. Ali da li je ili nije bilo strateškog osmišljavanja, ja to ne znam. Želim samo da napomenem da je tokom letnje ofanzive osnivanjem Zajedničke komande, u organizacionom smislu za sprovođenje te ofanzive bila neophodna u velikoj meri strateška razrada operacije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A što se tiče brojnosti OVK u ovom vremenskom okviru koji razmatramo, zamoliću vas da prvo pogledamo tabulator broj 10. Reč je o pismu generala Pavkovića Komandi Treće armije u kom on tvrdi... to se nalazi na prvoj stranici u tački broj 1, paragraf broj 4, treći red. On kaže: "Teroristička organizacija je uspela u relativno kratkom vremenu da mobiliše respektabilne snage koje u ovom trenutku broje od 3.500 do 4.500 hiljade naoružanih i treniranih muškaraca za oružane prepade i izvođenje gerilskih operacija." Pismo je od 13. maja 1998. godine. Ako sada možemo da pređemo na paragraf broj 45 u vašem izveštaju. Vidite tri reda od kraja... da li imate to... izvinite, paragraf broj 45. To je na stranici broj 14 vašeg izveštaja.

SVEDOK COO – ODGOVOR: Našao sam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Imate to sada. "Do sredine maja meseca, 5.000 vojnika VJ je bilo raspoređeno na području sukoba protiv ljudstva OVK koje se procenjuje na 3500

do 4500 boraca." I vi spominjete taj dokument. Vi to prihvatate bez ikakve sumnje. Zašto je to tako gospodine Coe – mislim na ovu brojku od 3500 do 4500 boraca?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja ne bih rekao da sam to prihvatio bez sumnje. Ja sam stavio "procenjuje se". Ali tu smo se više fokusirali na snagu VJ, ali ja verujem da je VJ došla do te brojke na osnovu sopstvenih obaveštajnih podataka, a ja nisam imao ikakvih osnova da procenim nešto drugo. Tako da ja ne mogu sa tim da se složim ili ne složim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali ste vi rekli da je to činjenica?

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, ulažem na ovo prigovor. Činjenica je da je VJ u tom dokumentu procenila da su Snage OVK u tom obimu.

ADVOKAT HARVEY: Oprostite, ali kako sam pročitao, vi kažete...

SUDIJA PARKER: Mislim da nema sada potrebe da se sporite oko toga šta se tu mislilo ili nije. Ono što je napisano može da se predoči svedoku i da on da komentar na to, i mislim da sa tim u vezi neće biti nikakvih problema da se to uradi gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Mislim da ću uspeti to časni Sude.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ovo je brojka koju niste ukrstili sa nekim drugim analizama. Da li sam u pravu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Video sam i neke druge, naprimer, poznate su brojke pukovnika Croslanda koji navodi mnogo manji broj. Sve što mogu da kažem jeste da je OVK morala da ima priličnu snagu da bi mogla da ostvari i zadrži kontrolu nad 30 posto teritorije Kosova/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa, otišli ste ispred mene, ali uhvatiću korak sa vama, ne brinite. Vi ćete se složiti obzirom na vojnu prošlost i iskustvo, da jedna mala gerilska grupa... naročito u jednom teškom planinskom predelu može da zadrži značajne vojne snage i da spreči tu vojsku da preuzme kontrolu ili bar da joj znatno oteža tu kontrolu. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno. Redovne snage u odnosu na ustaničke se razlikuju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ne znam da li se sećate da je pukovnik Crosland svedočio da je išao sa pripadnicima OVK iz Orahovca/Rahovec za Mališevo/Malishevë i da je ocenio da je njihov broj toliko mali da bi on mogao da ih savlada sa 50 ljudi. Da li se sećate toga?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Sećam se, i sećam se da je to jedna od stvari gde sam doveo u pitanje njegov iskaz.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: On je bio tamo, a vi niste. Na kojoj osnovi vi dovodite u pitanje njegovo svedočenje?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pa, ja bih voleo da znam... šta je on smatrao da čini OVK kada je procenjivao njen broj, da li je on uključivao i sela sa svojom odbranom u OVK ili samo ljude koji su sve vreme bili pod oružjem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Da li znate za iskaz generala Wesleya Clarka u *Predmetu Milošević*? Da li ste to pregledali?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Poznato mi je, ali ga nisam čitao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možda to može da bude dostupno svim stranama. To je stranica broj 30.389... da li ja imam te? Verovatno da imam.

(Pretrեսno veće se savetuje)

(zastupnici Odbrane se savetuju)

ADVOKAT HARVEY: Gospodine sudski poslužiteljju, potreban nam je jedan primerak i za prevodioce. Hvala vam, izvinite. Mislio sam da imamo dovoljno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dok čekamo, molimo vas da pogledate stranice broj 3, 4, 5 i 6 koje su ključne stranice za ono što me interesuje.

ADVOKAT HARVEY: Prevodioci sada imaju kopije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pre svega pogledajte svedočenje generala Wesleya Clarka na stranici broj 30389, redovi od broja 1 do broja 16. Radi se o njegovom sastanku sa generalom Đorđevićem u oktobru mesecu 1998. godine. Molim vas da imate na umu taj datum, dakle oktobar mesec 1998. godine:

"Pitanje: Tokom vaših razgovora sa Đorđevićem i unošenjem oznaka na kartu, da li je bilo moguće proceniti po Đorđeviću koliko je navodno bilo ljudi u sastavu OVK? Odgovor: Da. Mi smo dodali te brojke i ukupno je bilo 410 pripadnika OVK po Đorđevićevoj analizi." Da vas samo ovo pitam: ko je bio general Đorđević u oktobru mesecu 1998. godine?

SVEDOK COO – ODGOVOR: General Đorđević je bio načelnik Javne bezbednosti MUP-a.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: "Da li ste pokrenuli to u razgovoru sa njim i šta je on rekao? Odgovor: Da, svakako jesam. Rekao sam mu da su prisilili 350.000 do 400.000 ljudi da napuste svoje domove i da pokušavaju da unište pokrajinu da bi uhvatili 400 ljudi. On mi je odgovorio: 'Nama je bilo potrebno još dve nedelje da ih sve pobijemo. Zašto ste nas zaustavili?' A ja sam odgovorio: 'Zato što vam je na meti bilo civilno stanovništvo što je stvorilo humanitarnu katastrofu za sam vaš narod.'" Dakle, ta brojka od 410 ljudi, da li ste vi bili upoznati o tome?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Samo iz svedočenja generala Wesleya Clarka.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste to proverili i sa izvorima u MUP-u?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, to nikada nije bio zahtev. Prevažodno sam se bavio informacijama iz 1999. godine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Imamo i posetu lorda Paddy Ashdowna kasnog septembra 1998. godine, i on je na ovoj strani unakrsno ispitivan od strane gospodina Miloševića. I on [Paddy Ashdown] daje svoje mišljenje, a ja ću to sada da vam pročitam kako biste mogli da iznesete svoj stav kada čujete njegov. To je u prvom redu na stranici broj 2440: "Gospodine Miloševiću, možda bi pomoglo ako bih mogao da vam objasnim da je moje viđenje u to vreme bilo da su tamo postojale tri OVK: Bila je OVK koja je činila seoske odbrambene snage. Pretpostavljam da je gospodin Rugova imao efektivnu kontrolu nad njima, i to je mišljenje, ništa više, da se oni mogu nazvati Domobranski elementi OVK.

Pretpostavljam da je to bio uglavnom slučaj u ruralnim oblastima." Da se ovde zaustavim. Da li vas izraz "Domobranski elementi" navodi na nešto ili je to samo engleski termin?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Znam šta to znači.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A šta vam taj izraz znači?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je u osnovi koncept lokalne odbrane, jedinice koje su isključivo bile odgovorne za odbranu svojih područja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Hvala vam. Idemo dalje: "Postojala je i druga OVK, koja je verovatno bila OVK koju sam ja jasnije video na području Bajram Curija, politički verovatno mnogo bolje organizovana, i nad kojom je po mom mišljenju gospodin Rugova imao kontrolu, iako je ta kontrola bila u opadanju. Ako želite, to je bila radikalna OVK. I postoji i treća OVK koja je bila poznata kao FARK, i ja ne sumnjam da ste čuli za njih, koja je imala drugačiji politički stav i čini mi se da je nad njom imao kontrolu gospodin Sali Berisha." Dakle, samo da to završim: "Dakle, to su mišljenja, sudovi i ja ne bih mogao da ih dokažem, ali to je ono što sam ja rekao. I po mom stanovištu, gospodin Rugova je imao dobru kontrolu nad elementima DSK u selima a time i kontrolu nad Domobranskim elementima OVK. Mi smo koristili termin "OVK", a siguran sam da ste to i vi činili - kao kišobran za pokrivanje više postojećih organizacija." Sada vas opet podsećam da je on govorio o njegovoj poseti krajem septembra meseca 1998. godine. Prvo, da li vam je bila poznata teorija lorda Ashdowna da je postojalo više OVK koje su operisale?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, jeste, iz njegovog svedočenja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste naišli na bilo koji razlog zbog koga se ne bi složili sa njegovom pretpostavkom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ponavljam, ja ovo nisam proučavao tako da nisam naišao na neke dokumente zbog kojih se sa tim ne bih složio. Jedino ću reći da je lord Ashdown bio na Kosovu/Kosovë u veoma kratkoj poseti. Ja pretpostavljam da je većinu podataka o strukturi OVK dobio od pukovnika Croslanda. Koliko se toga on seća, ja to ne znam, ali očigledno je da se nećeg seća. Njegovi opisi podele struktura ne...

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali ponavljam...

SVEDOK COO – ODGOVOR:... ne znači nužno da nije bilo komandnih i kontrolnih veza između tih različitih elemenata. On nije odbacio tu mogućnost.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali ih nije ni prihvatio?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U osnovi, mislim da ćete se složiti da je stručnjak u ovoj oblasti pukovnik Crosland, a ne vi?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pukovnik Crosland zna više o strukturi OVK nego ja. Ako mogu samo nešto ukratko da kažem časni Sude o svedočenju generala Clarka. Postoji jedna ograda koju bih želeo da istaknem. Njegov razgovor sa generalom Đorđevićem bio je u oktobru 1998. godine, što znači posle letnje ofanzive kada je izgledalo da je VJ, što se poklapa i sa saopštenjima OVK koji se nalaze u mom izveštaju, da su VJ i MUP bili uspešni u uništavanju OVK. Pa se ja pitam da li su ovih 410 OVK vojnika koji su označeni na karti u oktobru mesecu 1998. godine bili trenutno tadašnje stanje OVK a ne brojno stanje tokom letnje ofanzive. Ja to ne mogu da tvrdim sa sigurnošću, ali se radi o brizi.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li nam onda vi kažete da je srpska ofanziva imala za posledicu da je uništila 3.000 do 4.000 pripadnika OVK između maja i oktobra meseca? Da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja to ne znam. Ja ne znam da li je ofanziva VJ i MUP-a bila uspešna, ali saopštenja OVK iz avgusta meseca 1998. godine govore o njihovom taktičkom povlačenju, što mislim da upravo i potvrđuje njihov uspeh. Ja ne znam koliko je njih bilo ubijeno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Mogu li samo da vas podsetim, u slučaju da to svi izgubimo iz vida, da vaš izveštaj koji je dostavljen ovom Sudu na prvoj stranici kaže pod naslovom "Opseg izveštaja": "Ovaj izveštaj ispituje prirodu oružanog sukoba na Kosovu/Kosovë tokom prvih osam meseci 1998. godine." Na osnovu toga što kažete, zar nije činjenica da je to poslednja stvar kojom se bavi?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Sasvim suprotno. Ovo svakako nije primer ili nabranje sukoba između OVK i Snaga MUP-a jer ja nisam... Srpskih snaga, jer ja nisam imao informacije u rukama. Ali postoji jedan opis na osnovu različitih izvora o tome šta se dogodilo na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li vam je poznato da lord Ashdown opisuje pozicije OVK kao "veoma nepotpune, veoma slabo pripremljene, i da su ljudi imali tek osnovnu ili nikakvu obuku"?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Upoznat sam sa njegovim komentaram, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se slažete sa tim?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne mogu to da kažem, jer nisam proučavao te informacije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vidite, vi ste za svoj izveštaj koji ste dostavili ovom Sudu rekli da, i ja sada gledam u monitor, "da je to opis na osnovu različitih izvora o tome šta se dogodilo na Kosovu/Kosovë." Da li bi se složili da je vaš izveštaj napravljen na osnovu veoma selektivno odabranih izvora?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Zasniva se na određenim izvorima, a ja nisam mogao da uzmem u razmatranje iskaze svedoka kao što je general Ashdown... svedočenje lorda Ashdowna.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izvinite. Vi ste ovde stalno zaposleni? Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I od kada ste vi na čelu Tima za vojnu analizu, TVA?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Od avgusta meseca 2004. godine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Od avgusta?

SVEDOK COO – ODGOVOR: 2004. godine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. Sa vama radi još 18 ljudi? Da?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste vaš izveštaj ili analizu u ovom predmetu podneli 2. avgusta 2004. godine. Da?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste od tog datuma vi nastavili sa pregledom nekih pitanja koja bi mogla da se pojave u ovom ili nekom drugom predmetu, usled čega bi doveli u pitanje validnost ili sadržaj bilo kog aspekta vašeg izveštaja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ja nisam ovaj predmet pratio u značajnoj meri.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To nije bilo moje pitanje. Da li ste nastavili sa pregledom bilo kog pitanja koje bi moglo da se pojavi u ovom ili nekom drugom predmetu, usled čega bi doveli u pitanje validnost ili sadržaj bilo kog aspekta vašeg izveštaja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, nisam. To nije bila specijalna namera.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pre nego što ste došli da svedočite juče, da li ste proveli bilo koje vreme u pripremi za vaše svedočenje sa zastupnicima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koliko ste vremena proveli sa njima?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Otprilike neka tri časa.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Bili ste samo sa zastupnikom?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Osim što ste proveli otprilike tri časa sa zastupnikom, da li ste i sami proveli vreme u pregledu vašeg izveštaja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dok ste to radili, da li ste proveravali da vidite koje su se stvari ili pitanja možda promenile od kada ste vi napisali ovaj izveštaj?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Saslušao sam veći deo svedočenja pukovnika Croslanda jer sam smatrao da će to biti najrelevantnije za izveštaj, jer je on po mom saznanju imao najbolji uvid na terenu u sukob u to vreme. Pored toga, nastavio sam da se bavim analizom Kosova/Kosovë i u početku sam radio na predmetima Srba, ali sam tokom analize tih slučajeva pregledao i niz dokumenata kao i svaki novi koji bi došao. I ako bi ijedan imao uticaj na izveštaj u *Predmetu Limaj*, ja bih ga priključio izveštaju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li na osnovu vašeg odgovora mogu da zaključim da niste naišli ni na kakav dokument u toku rada na predmetima Srba koji bi se odrazio na izveštaj za ovaj predmet?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Do sada sam vas pitao o vašim naporima da proverite stvari od trenutka kada ste predali izveštaj 2. avgusta prošle godine. Da li ste u pisanju vašeg izveštaja imali na umu i vaše svedočenje u septembru mesecu 2002. godine...

SVEDOK COO – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE:... u *Predmetu Milošević*?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, jesam časni Sude.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste uzeli u razmatranje i ono što je pukovnik Crosland rekao u *Predmetu Milošević*?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste sigurni?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da, pročitao sam njegov iskaz u *Predmetu Milošević*, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste za to svedočenje mislili da je nezanimljivo, nebitno, nepouzđano?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A zbog čega se onda niste pozivali na njegovu ekspertizu u ovom delu vašeg izveštaja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Zato jer mi nije bila namera da uvrstim svedočenja ili izjave svedoka u ovaj izveštaj, kao što je to bilo mom izveštaju u *Predmetu Milošević*, kada je Pretresno veće odbacilo svako pozivanje na iskaze svedoka. Kao vojni analitičari, mi ne volimo da se pozivamo na iskaze svedoka. Naši izveštaji se pre svega pozivaju na konkretne dokumente. Takođe je od mene sudski tim zatražio da za ovaj predmet se ne pozivam na iskaze svedoka u svom izveštaju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je sudski tim za ovaj predmet tražio od vas da ne razgovarate ni sa jednim ekspertom za ovu oblast?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, nije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali zar za vas kao vojnog analitičara ne bi bilo normalno da to uradite tokom pisanja ekspertskog izveštaja?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Meni nisu poznati ti stručnjaci sa kojima bih mogao da razgovaram o tome. Ograničenje mog izveštaja, opseg mog izveštaja je mislim sasvim jasan. Ja sam se pozivao na četiri vrste dokumenata kako bih opisao neke aspekte oružanog sukoba tokom 1998. godine. Ja nisam mogao da donesem konačne zaključke o tome kako se taj sukob detaljno odvijao, na primer koliko je ljudi izgubila OVK, koliko su Srpske snage izgubile ljudi, ili gde se tačno nalazila linija fronta, ili kakve je vrste bunkera imala OVK. Ja nisam zalazio u te detalje jer sam imao samo mesec dana da napišem izveštaj.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali, vi ste se pozivali na brojne izvore koji potiču iz VJ, i u nekim od tih dokumenata se navode brojke ljudi za koje se veruje da su nastradali u redovima OVK, brojke ljudi nastradalih u VJ i Srpskom MUP-u?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno. Ali, da sam ja trebao da pišem izveštaj o tome kako su se vodile borbene operacije, šta se dešavalo tokom operacija, ko je započinjao operacije, koje je oružje korišćeno, gde su se odvijale i koliko su dugo trajale, u tom bi slučaju bilo potrebno najmanje godinu dana. A veliki deo dokumentacije na tu temu uopšte nije ni preveden za početak. Za izveštaj u *Predmetu Milošević* trebalo mi je dve godine da ga napišem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vidite, ja ne želim više da se zadržavam na toj temi. Siguran sam da će svima biti lakše kada su ovo čuli. Ali samo da kristalizujemo to, vi u svom izveštaju niste naveli nijednu indikaciju da postoje i potpuno različita pouzđana mišljenja o veličini OVK u vreme o kome ovde svi govorimo. A to je veoma važno pitanje kada razmatramo da li je postojala komandna struktura ili nije i kakva je bila priroda te strukture, ukoliko je uopšte postojala. Da li se slažete?

SVEDOK COO – ODGOVOR: U opseg izveštaja nije ulazilo i bavljenje strukturom OVK ili mehanizmima komandovanja unutar OVK. Ja sam naveo neke od dokumenata koje sam pregledao na tu temu gde stoji da je OVK imala nešto što je odgovaralo centralnoj strukturi i

mogućnost da rukovodi operacijama, ali nisam u detalje zalazio po pitanju komandne strukture. Ne, nisam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zato što vi niste imali informacije na osnovu kojih ste to mogli da uradite, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Informacije su bile na raspolaganju, ali ja nisam imao dovoljno vremena niti je od mene traženo da to uradim. Mislim da bi te informacije mogli da dobijete od drugih svedoka.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, mislim da je... ako ne odgovarajući odgovor, onda odgovarajući momenat za pauzu?

SUDIJA PARKER: Upotreba reči "moment" me ohrabruje. Koliko još mislite da će vam trebati momenata?

ADVOKAT HARVEY: Imam još nekoliko pitanja u dolazećim momentima. Ja ću... mi ćemo svakako završiti tokom sledeće sesije. Ja ću svakako završiti tokom sledeće sesije. Mislim da će mi biti potrebno još 45 minuta do sat vremena. Nadam se da me nećete držati za reč, ali se nadam da ću do tada završiti.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Harvey. Nastavićemo sa radom u 16.05 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: (*mikrofon nije uključen*)

SUDIJA PARKER: Crveno svetlo gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Izvinjavam se. Ponovo sam se našao u zoni crvenog svetla. Izvinite.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možda se sećate da sam vas juče pitao na stranici broj 76, u prvom redu jučerašnjeg transkripta o *Frenkijevcima*, to se nalazi na kraju stranice broj 75, i o *JSO*. Vi ste odgovorili: "Izvinite. Odnosi se na Frenkija Simatovića. Ali kakvu je ulogu imao Frenki Simatović nije baš sasvim jasno. On je imao ulogu unutar ministarstva, odnosno odeljenja unutar ministarstva. Nisam siguran da li je on bio unutar jedinice JSO ili nije. Ja mislim da nije." Ako možete sada da pogledate dokumente koje smo vam nedavno dostavili i koji počinju na stranici broj 10084. Gospodine Coe, vi imate tu grupu dokumenata gde na prvoj stranici piše 10084. A ja u stvari želim da vidimo poslednju stranicu u toj grupi dokumenata, a to je dokument koji nosi oznaku ERN K022-7617. Da li ste našli to?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Imam to, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Verujem da možete da potvrdite da je to bio jedan od priloga koji ste vi predočili u *Predmetu Milošević*? Da li sam u pravu kada to kažem?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I da li vidite da se i ovde pojavljuje ime Frenki Simatović, i u zabeleškama piše: "Odgovoran za JSO". Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I da li po vašem shvatanju... da li vam to bar osvežava pamćenje da je Frenki Simatović zaista bio neko ko je bio odgovoran za JSO?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Svedočenje sugeriše da jeste.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, kako bi sve bilo jasno, juče je pitanje bilo da li je ta osoba ili nije bila pripadnik JSO.

ADVOKAT HARVEY: Pa, precizno je pitanje bilo ovo...

SUDIJA PARKER: Samo nastavite gospodine Harvey, ne dajte da vas ometaju ove misaone izjave.

ADVOKAT HARVEY: Veoma ću nastojati da ne nasednem na taj mamac.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Coo, juče sam vam rekao da ću se vratiti na anti-terorističke jedinice, i to želim sasvim ukratko da uradim putem referenci svedočenja koje ste vi sami dali na stranici broj 10082 u *Predmetu Milošević...* za koju se nadam da imate. Da li je to kod vas? To je trebalo da vam se da juče, nije u današnjem svežnju dokumenata. Izvinjavam se.

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne čini mi se da se nalazi u jučerašnjim dokumentima. Ja imam stranicu broj 10084 a prethodna stranica je broj 10038.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Shvatam da sam opet pogrešio. Izvinjavam se, ali mi dozvolite da vam to pročitam da bi videli da li vam to osvežava pamćenje. Počinje na kraju stranice broj 10081. Postavljeno vam je pitanje da li ste naišli na nepravilnosti na nivou brigade u vojnom postupanju, a vi ste na to odgovorili: "Nepravilnosti u vezi sa onim što se stvarno događalo na terenu nije ulazilo u generalni okvir ovog izveštaja. Kada bih naišao na informacije koje su se ticale pitanja u optužnici, to sam onda unosi u izveštaj i iz toga nisu donošeni zaključci o tome sa moje strane da li je neko krivično delo bilo ili nije bilo učinjeno." A sada želim da se fokusiramo na sledeći pasus: "Najviše sam se približio komentarisanoj ili zaključivanoj o tome da li je bilo nepravilnosti u sadržaju izveštaja MUP-a iz 1998. godine, kada su oni... to je bilo operativno naređenje gde je navedeno koji su napadi trebali da se izvrše..." izvinite "...da li treba da se koristi kineska municija, što se meni činilo neobično da se u jednom operativnom naređenju navodi poreklo municije."

Da li se dok sedite danas ovde sećate tog svedočenja i informacije da se u jednom naređenju navodi da treba da se koristi municija kineskog porekla?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Sećam se toga. Izveštaj je u stvari bio iz 1999. godine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada ponovo pogledamo, videćemo dokument koji mislim da nosi oznaku ERN 0302-8516 u prevodu, i ponovo ću to ukratko da pročitam. To mi je ljubazno dostavio gospodin Nicholls kada sam pokrenuo to pitanje: "29. januara 1999. godine, komandiri vodova i četa PJP, Posebnih jedinica policije, zajedno sa vođama iz sektora Čelopek/Qellopek odlučili su da sprovedu izviđačke akcije i da postave zasede na tom području. Komandir voda PJP osiguraće minobacače i municiju proizvedenu u Kini, dok će odmah, pre izvršenja zadatka obići Snage i upoznaće ih sa planom i podeliti im zaduženja."

Dakle, to je ono što se ovde kaže. Kineska municija je u to vreme povezivana sa OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I tako ste vi došli do razumnog zaključka da je uputstvo snagama Posebnih jedinica policije da koriste kinesku municiju bilo naređenje kojim su hteli da se postavi zaseda i izvrši ubijanje kojim bi se propagandno ocrnila OVK koju bi optužili za to?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne sećam se kako sam to formulisao. Mislim da sam to predstavio kao mogućnost a ne kao zaključak.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ne, ja ne govorim ovde o vašoj formulaciji na ovaj ili onaj način, već vas sada pitam dok ovde sedite: da li je to razumno zaključivanje?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je jedan od zaključaka.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Kada smo... samo da vas pitam, kao deo vašeg posla, i ja sam vas juče pitao kako obavljate svoj posao i na kojim osnovama obavljate vaša istaživanja, vi ste nam rekli, ja to sada prepričavam, da je deo vašeg posla da tražite dokaze koji mogu da se koriste ili za podizanje optužnice ili za njeno proširivanje. To je tačno, zar ne?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, ako proučavate dokazne materijale za koje mislite da bi mogli da budu od pomoći u određenom predmetu, vi to onda predočite nekom iz tima Tužilaštva koji radi na tom predmetu i upozorite na taj materijal?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Mi to radimo, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste ikada naišli na dokaze iz kojih proizilazi da je policijski tim koji je delovao zajedno sa SAJ, a koji je odgovoran za masakr nad porodicom Jashari takođe bio umešan u dostavljanje oružja iz Kine i... izvinite, kao i uniforme OVK, da kažemo - nekonvencionalnim snagama radi izvršavanja ubistava?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, ne sećam se takve informacije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi niste nikada čuli za zaštićenog svedoka koji je u *Predmetu Milošević* svedočio pod pseudonimom K-5?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Morao bih da vidim njegovo svedočenje da bih se podsetio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ja imam kopije sa svedočenja ovog svedoka i biću srećan da ih dostavim vama i ostalim stranama, ali ne želim na tome da se zadržavam. Možda bi vi mogli na osnovu sadržaja da, dok se svima to nakratko ne pokaže, da na osnovu sadržaja identifikujete da li ste naišli na to ranije. Naravno da ja ne mogu da identifikujem svedoka K-5 i ne znam da li po tom pitanju neko u sudnici može da vam pomogne. Samo ukratko, datum svedočenja je 27. oktobar 2000. godine, a u sažetku se kaže kako je ovaj saradnik policije albanske narodnosti bio regrutovan, uz mnogo detalja o tome kako ga je navodno regrutovao načelnik policijske stanice u Uroševcu/Ferizaj kako bi učestvovao u: bombardovanju, granatiranju i ubijanju za koje bi kasnije bila okrivljena OVK. To bi bio kratki sažetak izjave.

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nejasno se sećam te izjave.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi se nejasno sećate te izjave?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li vam vaše nejasno sećanje pomaže da se setite da li ste znali pre nego što ste juče došli ovde da svedočite da postoji svedok koji je pred nekim drugim Pretresnim većem u ovom Tribunalu bio svedok Tužilaštva i koji je tvrdio da su Specijalne snage srpske policije namerno sprovodile ovakve akcije kako bi diskreditovala OVK, i to još od početka marta meseca 1998. godine?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, to nije bila informacija koje sam se setio dok sam pisao svoj izveštaj.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ja nisam mislio na vreme kada ste pisali svoj izveštaj, nego na vreme pre nego što ste došli ovamo juče da svedočite. Upravo sada ste rekli da se nejasno sećate svedočenja tog zaštićenog svedoka ili barem ove izjave koja je potpisana 27. oktobra 2000. godine. Ono što vas ja pitam je: da li ste imali to nejasno sećanje i juče pre nego što ste došli u sudnicu?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste očigledno videli tu izjavu pre određenog vremena? Tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pre mnogo vremena, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li znate koliko davno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Ne sećam se, ne.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pre nego što ste napisali vaš izveštaj?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Verovatno da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li znate da se ovaj svedok smatrao za *svedoka istine* od strane Tužilaštva?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Pretpostavljam da jeste.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A ove akcije koje su preduzimale Specijalne snage MUP-a u pokušaju da diskredituju OVK jeste nešto što vi uopšte niste smatrali da je značajno da bi to naveli u vašem izveštaju koji bi trebalo da pomogne ovom Pretresnom veću. Da li je to tačno?

SVEDOK COO – ODGOVOR: To je tačno. Kao što sam već ranije rekao časni Sude, opseg mog izveštaja ograničen je vremenom koje mi je bilo na raspolaganju, i ja tada nisam detaljno mogao da se bavim pitanjem na koji su se način u stvari operacije sprovodile. Ja sam koristio ograničene izvore informacija o tome na koji način su Srpske snage odgovorile na krizu na Kosovu/Kosovë i šta su videli posmatrači Evropske posmatračke misije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Slušam vaš odgovor. Kao zaposlenik Tužilaštva koji savetuje o važnosti dokaza uz čiju pomoć se podižu ili dopunjuju optužnice, da li možete da nam kažete iz te pozicije zbog čega nijedno lice nije optuženo za rasprostranjene i sistematske napade na stanovništvo kosovskih Albanaca tokom 1998. godine?

SVEDOK COO – ODGOVOR: Nemam ideju. Ja nisam učestvovao u...

ADVOKAT HARVEY: Nemam više pitanja. Hvala vam. Jedina stvar... gospodin Khan me je podsetio. Veoma sam loš po pitanju pravila. Nemam dokazne predmete koje bih ponudio na usvajanje, a koje sam pokazao ovom svedoku tokom jučerašnjeg i današnjeg dana. Izvinjavam se zbog toga. U vezi toga, nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Gospodine Harvey, različiti delovi su bili stavljeni pred svedoka. Da li ima još nešto pored delova koje ste mu predočili a da je relevantno za ovo suđenje što bi trebalo da usvojimo?

ADVOKAT HARVEY: Mogu li samo na trenutak o tome da razmislim?

SUDIJA PARKER: Možda biste to mogli da uradite tokom ispitivanja ostalih zastupnika?

ADVOKAT HARVEY: Dobro. I ja sam na taj način razmišljao.

SUDIJA PARKER: Moja prva reakcija je da sam mislio da ćete vi to hteti da ponudite na usvajanje?

ADVOKAT HARVEY: Vidim mudro klimanje glavom u vašem okruženju. Konsultovaću se. Hvala vam.

ADVOKAT MANSFIELD: Želeo bih da bude jasno da nemam nijedno pitanje.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Powles?

ADVOKAT POWLES: Nemamo pitanja sa strane gospodina Musliua.

SUDIJA PARKER: Da gospodine Nicholls?

TUŽILAC NICHOLLS: Ja nemam dodatna pitanja. Samo bih želeo da istaknem da za dokument koji je gospodinu Coou pokazao gospodin Harvey, a nosi oznaku ERN 03078003, nije zatraženo usvajanje jer se on već nalazi u aneksu B izveštaja, tako da je on već prihvaćen. A u vezi transkripta sa svedočenja eksperata, smatram da to ne treba usvajati. Mislim da su relevantni delovi pročitani i da ne bi trebalo da stavljamo transkripte sa svedočenja u drugim predmetima.

SUDIJA PARKER: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, nakon konsultacija i pažljivog razmišljanja o tome, mislim da je jedini dokument, iako nismo ulazili u detalje, koga se svedok dobro seća da ga je koristio, mislim da trebamo da ga označimo radi identifikacije, a to je poslednja izjava, izjava svedoka K-5. Ja ne kažem da to treba da se uvrsti u dokaze, ali kako bi razumeli o čemu smo govorili, tražim da se ovaj dokument obeleži za identifikaciju.

SUDIJA PARKER: Biće obeleženo za identifikaciju.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam časni Sude.

sekretar: To će biti DB4, MFI.

SUDIJA PARKER: Gospodine Coou, biće vam drago da čujete da je sa ovom burom na kraju završeno vaše ispitivanje. Želimo da vam se zahvalimo na pomoći koju ste pružili. Sada ste slobodni da se vratite svojim ostalim aktivnostima.

SVEDOK COO: Hvala vam, časni Sude.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi imamo tri izjave koje nudimo na usvajanje i o njima je postignut sporazum. Sa prve dve će se baviti gospodin Black, a ja ću onda da se pozabavim poslednjom. Ja ću sada da prepustim reč gospodinu Blacku.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Black?

TUŽILAC BLACK: Dobar dan časni Sude. Mislim da se manji... sada znatno manji paket vam se dostavlja nego što je pre bio slučaj. Predlažem da to uradimo na isti način kao što smo to radili i ranije. Ovde se nalaze dva... to su materijali po *Pravilu 92 bis* i tiču se dva svedoka. Mi smo postigli sporazum sa Odbranom za oba svedoka. I ako dozvoljavate časni Sude, ja ću usmeno da zatražim da ovi svedoci budu dodati na naš spisak svedoka i da se njihovi iskazi usvoje u pisanoj formi na osnovu *Pravila 92 bis*. To mogu da učinim jedno po jedno ili kako časni Sud želi.

SUDIJA PARKER: Nema specijalnih zaštitnih mera ni za jednog od njih?

TUŽILAC BLACK: Nema zaštitnih mera, ne.

SUDIJA PARKER: Pošto je postignut sporazum, obe izjave... prva izjava Francisa Ledwidgea biće uvrštena u spis, a njegovo će ime biti dodato na listu svedoka Tužilaštva.

TUŽILAC BLACK: Hvala vam časni Sude. To će biti...

SUDIJA PARKER: Samo sačekajte za trenutak.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P242.

SUDIJA PARKER: I izjava Zorana Lešića će biti uvrštena u spis, a njegovo ime će biti dodato listi svedoka.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P243.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC BLACK: Hvala vam časni Sude. To bi bilo sve sa moje strane.

SUDIJA PARKER: Hvala vama. Da gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ja dolazim sa jednim obimnijim svežnjem dokumenata. Radi se o velikoj beležnici. To je beležnica svedoka L-103.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Takođe u skladu sporazuma među stranama mi ćemo zamoliti da izjava svedoka i 17 tabulatora koji predstavljaju odgovarajuće dokazne predmete budu uvršteni u spis u skladu sa *Pravilom 92 bis*. Ima nekoliko poteškoća, ali ne baš jako ozbiljnih vezano za ovaj svežanj. Od vremena pripreme tog svežnja, mi smo izvršili čitav postupak po *Pravilu 92 bis* a samu izjavu po *Pravilu 92 bis* smo dobili danas samo minut pre ulaska u sudnicu. Zbog toga ja molim da se podeli ova izjava po *Pravilu 92 bis* koja je potpuno identična izjavi koja se nalazi u svežnju i koja je već prethodno obelodanjena. Jedino što je ova izjava na osnovu *Pravila 92 bis*, a ja imam i redigovanu i neredigovanu verziju, ali ću se tim pitanjem kasnije baviti. Sada molim da se ovo raspodeli. A sada, samo da bi bilo jasno u vezi sa ovom izjavom i pridodatim dokaznim predmetima, mi smo radi razumljivosti priložili i jednu tablicu na prvoj stranici u registratoru koja objašnjava način na koji su povezani dokazni predmeti u svakom tabulatoru sa paragrafima u izjavi.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC WHITING: Jedina je poteškoća što se brojevi paragrafa poklapaju sa onom izjavom koja nije po *Pravilu 92 bis*, tako da je procedura po *Pravilu 92 bis* dovela do promene u brojevima paragrafa. Tako da ja želim da predložim...

SUDIJA PARKER: Da li to znači da ćete nam kasnije dostaviti izmenjenu verziju tablice?

TUŽILAC WHITING: Pa da, to sam upravo hteo da predložim - da nam se omogući da dostavimo novu tablicu koja bi pomogla i Pretresnom veću i stranama, a koja bi pokazala povezanost brojeva paragrafa sa izjavom u tabulatorima.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Mi takođe tražimo zaštitne mere vezano za ime i informacije vezane za identifikaciju svedoka, i to je dogovoreno i sa zastupnicima Odbrane. Svedok je još uvek zaposlen u Državnoj bezbednosti Srbije pa je zabrinut za svoju sigurnost i bezbednost. I zbog toga molimo da jednostavno njegovo ime i identifikacione informacije budu redigovane. Osim toga, u paragrafu broj 25, u verziji izjave po *Pravilu 92 bis* se spominje ime svedoka, zbog čega tražimo da i to bude redigovano u javnoj verziji. Takođe, i dokazni predmet u tabulatoru broj 5 trebalo bi da bude pod pečatom. Tako da ja predlažem da se neredigovana verzija izjave zajedno sa svim dokaznim predmetima uvrsti u dokaze pod pečatom, a da mi onda pripreмимо posebnu verziju koja će biti sa redigovanim imenom svedoka kao i sa redigovanim delovima gde se pominju imena drugih svedoka, kao i da odstranimo tabulator broj 5, i to bi onda postala javna verzija dokaznog predmeta.

SUDIJA PARKER: Pa, ovo postaje malo komplikovano. Zar ovaj svedok nije na vašoj listi?

TUŽILAC WHITING: On jeste na našoj listi, ali ne pod punim imenom, nego je samo upisan.

SUDIJA PARKER: Upisan. Uz pristanak...

TUŽILAC WHITING: Izvinjavam se časni Sude što vas prekidam. Postoji još jedna stvar koju sam propustio da pokrenem, a za Odbranu je to važno, i ja to želim da kažem pre nego što Pretresno veće počne o tome da govori, jer se tiče pristanka.

SUDIJA PARKER: Da?

TUŽILAC WHITING: U paragrafu broj 15 originalne izjave, a koji je sada postao paragraf broj 21 izjave po *Pravilu 92 bis* se nalazi jedna dvosmislena izjava, jer svedok kaže u paragrafu... on kaže: "Pokazan mi je niz dokumenata i mogu da potvrdim da svi dokumenti koji su mi pokazani predstavljaju kopije istog dokumenta koji je pronašao MUP u Lapušniku/Llapushnik 25. jula 1998. godine o čemu sam govorio, a što je navedeno u mom izveštaju." Tužilaštvo ovo shvata, i to će biti jasno iz konteksta, da su jedina saznanja koja je svedok imao bila ona koja su mu rečena kada mu je predavan dokument, i tada mu je rečeno da su to dokumenti koje je MUP pronašao tog dana u Lapušniku/Llapushnik. I to se objašnjava u drugim paragrafima izjave. Mi tumačimo informacije na način kada on kaže: "Potvrđujem da su ovo dokumenti koje je pronašao MUP" - da on tu govori onako kako mu je to predstavljeno. Na taj način mi razumemo tu izjavu, i na toj osnovi joj i pristupamo. I na takvoj osnovi je Odbrana prihvatila da se ova izjava uvrsti u spis.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, veoma sam zahvalan mom uvaženom kolegi na razjašnjenju. Radi zapisnika, mi pristajemo na tu izjavu ali uz dve ograde. Ponovo u vezi paragrafa broj 14, a to logično proizilazi iz prihvaćenog tumačenja od strane Tužilaštva paragrafa broj 15... paragrafa broj 14, gde je osnova za takvo prihvaćanje izjava svedoka da je "zbog toga što je pronađeni dokument bio na albanskom jeziku", a po našem mišljenju, to bi časni Sud trebalo da čita i tumači na sledeći način - da su "dokumenti koje mi je MUP predao bili na albanskom jeziku". A sličan paragraf broj 15 bi trebalo da se tumači po našem mišljenju, a uz saglasnost mog uvaženog kolege iz Tužilaštva na način da su: "Dokumenti koji su mi pokazani predao mi je MUP, i to su kopije." Naravno da on ne može da tvrdi da se radi o dokumentima koji su bili zaplenjeni konkretno u Lapušniku/Llapushnik. On ne iznosi nijedan dokaz o izvorima. I na toj osnovi mi smo srećni da se uvrsti to u spis na način na koji to traži moj uvaženi kolega.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Khan. Mi naravno ne možemo da prihvatanjem izmenimo tu izjavu, ali sam ja utvrdio u kopiji koju imam da na oba mesta gde se kaže "zaplenjeno" u paragrafima broj 20 i broj 21, kako se oni sada vode, da bi tu trebalo da se čita "koje mi je predao MUP".

ADVOKAT KHAN: Da.

SUDIJA PARKER: Mislim da ćemo se složiti oko ovakvog tumačenja.

ADVOKAT GUY-SMITH: U svakom slučaju. Ovo potpuno odgovara.

TUŽILAC WHITING: Da. Svakako, samo da bi bilo jasno, ti su dokumenti kada su bili predavani svedoku njemu predstavljeni kao da su bili zaplenjeni, a to je deo njegove izjave. Ali osim toga je prihvatljivo, časni Sude.

SUDIJA THELIN: Gospodine Whiting, verovatno ja ne razumem, ali meni se čini kada pogledamo u izjavu da se u njoj nalaze dva paragrafa pod brojem 21. Možda bi to trebalo razjasniti ili sam se ja malo izgubio? I takođe mislim da postoje i drugi paragrafi koji su duplo označeni.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, upravo mi je na to ukazano pre nekoliko trenutaka, da su brojevi paragrafa ponovo pobrojani. Ja ne znam na koji način to da rešimo. Možda bi bilo dobro ako svi prihvatamo da paragrafi dobiju nove brojeve?

SUDIJA THELIN: Čini mi se da bi to bilo najsigurnije jer bi inače imali dvoznačnost.

TUŽILAC WHITING: Pravi konfuziju, slažem se.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Pa, čini mi se da se to odnosi na onu izjavu koje se više nećemo pridržavati. Mi sada imamo izjavu po *Pravilu 92 bis*?

TUŽILAC WHITING: Ne, u stvari, o njoj se radi. Radi se o izjavi po *Pravilu 92 bis* i kod nje se pojavio problem. I izvinjavam se zbog te greške sa brojevima...

SUDIJA PARKER: Pa, ja u tom slučaju nemam kopiju sa tim pogrešnim brojevima.

SUDIJA THELIN: Očigledno ste vi onda dobili srećnu kopiju. A to je još gore, jer to znači da imamo nekoliko verzija, što je još gore od prve situacije.

TUŽILAC WHITING: To je veoma neobično.

SUDIJA THELIN: Možda bi mogli da to ujednačite?

TUŽILAC WHITING: To je nešto što mislim da ćemo moći da ispravimo do sutra. Ali samo da kažem da je sadržaj izjave isti.

SUDIJA PARKER: Brine me to što Pretresno veće ima dve različite verzije istog dokumenta.

TUŽILAC WHITING: I mene to takođe brine.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Rekao bih gospodine Whiting da ne bi bilo mudro da se prihvati neki dokument čak i da u njemu nema dupliranih brojeva paragrafa dok vi ne proverite šta se dogodilo pa smo dobili dve različite verzije očigledno istog dokumenta, jer mi ne možemo da budemo sigurni da je bilo koja od njih ono što bi trebali da imamo.

TUŽILAC WHITING: Da, ali ja ne znam na koji način Pretresno veće želi dalje da nastavimo. Ovo je...

SUDIJA PARKER: Ja bih predložio... izvinjavam se što vam zadajemo administrativne poslove koje obično pokušavamo da izbegnemo, ali koliko ja razumem, mi posle ovog dana ionako nećemo imati potrebe da zasedamo kada je u pitanju predmet Tužilaštva?

TUŽILAC WHITING: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Mogu li da vam predložim da podnesete pismeni podnesak ispravnog dokaznog predmeta posle završetka izvođenja dokaza u Predmetu Tužilaštva i sa odgovarajućim stranicama u njemu.

TUŽILAC WHITING: To je u redu. To svakako časnici Sude možemo da uradimo.

SUDIJA PARKER: Pod uslovom da stav Odbrane ostane nepromenjen, biće prihvaćeno i dodeliće se broj dokaznog predmeta.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam časnici Sude. Izvinjavam se zbog ove zabune. Sve se dogodilo veoma brzo u poslednjem trenutku.

SUDIJA PARKER: Pa da. U redu. Mi možemo i da ostavimo za to broj Tužilaštva P244. Ko zna?

TUŽILAC WHITING: Hvala vam časnici Sude.

SUDIJA PARKER: Da li imate još nešto gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Ne. Jedina stvar časnici Sude pre nego što Tužilaštvo kaže čarobne reči; gospodin Black je juče napomenuo da još uvek čekamo izveštaj Međunarodne komisije za nestala lica za Fehmi Xhemau zvanog Tafa. Mi bi zatražili, a mislim da je to Odbrana prihvatila, da nam se omogući da nakon završetka Predmeta Tužilaštva taj dokument uvrstimo u spis kada bude dostupan. Sadržaj tog dokumenta je već bio opisan Pretresnom veću i stranama.

SUDIJA PARKER: Mislim da možemo da odobrimo Tužilaštvu da dostavi podneske za uvrštavanje ova dva sada već identifikovana dokumenta. Jedan od njih je netačno opisan kao dokument, a u stvari je tu više dokumenata. Radi se o onom za koji smo rezervisali broj P244. A drugi je izveštaj koji je gospodin Black napomenuo... nisam baš siguran kada, ali nedavno.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam časnici Sude. Onda je Tužilaštvo završilo.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Whiting. Da li u ovom trenutku ima podnesaka od strane Odbrane?

ADVOKAT MANSFIELD: Za sada na strani Fatmira Limaja nema podnesaka.

ADVOKAT GUY- SMITH: Na strani Haradina Balae u ovom trenutku nemamo podneske.

ADVOKAT POWLES: Takođe časnici Sude, na strani Isaka Musliua nemamo podneske u ovom trenutku.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno. Pretresno veće predviđa da neće biti odgovarajuće da se odmah nastavi sa izvođenjem dokaza Odbrane. Dalje, biće neophodno da Odbrana u skladu sa Pravilnikom [o postupku i dokazima] dostavi Tužilaštvu podneske o mnogim stvarima pre početka predmeta Odbrane, ako to mogu da kažem u jedini, iako imamo tri tima Odbrane. Zbog toga će biti potrebno određeno vreme pre nego što počnemo sa izvođenjem dokaza. Da

li mogu da dobijem od vas obaveštenje gospodine Mansfield kada mislite da će biti pogodno vreme?

ADVOKAT MANSFIELD: Da. Želim da napomenem da smo svi zastupnici međusobno intenzivno razgovarali, uključujući i zastupnike Tužilaštva, kako bi razumno procenili koliko je vremena potrebno Tužilaštvu da analizira ono što ćemo im dostaviti. Mogu li da iznesem sada predloženo vreme, a to je tri nedelje počevši od sledećeg ponedeljka, dakle ukupno tri i po nedelje, ako računamo i ostatak ove nedelje, što bi nas dovelo, ukoliko časni Sude dopustite taj interval do meseca maja, što znači da će Odbrana biti u položaju da počne, ako ne bude drugih poteškoća, u ponedeljak 9. maja. A do sada... zaustavio sam se ovde na trenutak kako bi vi mogli...

SUDIJA PARKER: Da...

ADVOKAT MANSFIELD: ...vidite kada taj datum pada. Postoje brojni razlozi koje mogu ukoliko je potrebno detaljno da navedem u pismenom obliku, ali mogu da vam nagovestim...

SUDIJA PARKER: Možda da to malo razložite gospodine Mansfield i da kažete bar za vas do kog perioda ćete vi za vašeg klijenta moći da dostavite listu svedoka i listu dokaznih predmeta?

ADVOKAT MANSFIELD: Da. Ono što sam želeo da napomenem časni Sude jeste da je predviđen naš odlazak na Kosovo/Kosovë iz razloga u koje sada ne bih ulazio, ali će do toga doći čim to bude izvodljivo, i svakako će do kraja sledeće nedelje to biti završeno. Ja sam Tužilaštvu još ranije istakao da bi nam bilo od pomoći da nam se odobri to vreme za kompletiranje naše liste, na primer, svedoka. Ali to bi značilo da do ponedeljka sledeće nedelje bi mi bili u poziciji da dostavimo listu svedoka.

SUDIJA PARKER: Da li mislite na ponedeljak 2. maja ili na ponedeljak 25. aprila?

ADVOKAT MANSFIELD: Pa, to bi bilo... mislio sam na 25. maj. Razlog zbog čega sam mislio o tom ranijem datumu je taj što je Tužilaštvo nagovestilo da mu treba najmanje dve nedelje, a još radije tri nedelje da pregledaju ono što ćemo im dostaviti.

SUDIJA PARKER: A 25. april bi značio da imate dovoljno vremena, uključujući i tu posetu o kojoj razmišljate, da pripremite liste i da ih dostavite. Da li vi to kažete?

ADVOKAT MANSFIELD: Da, jer drugi razlog... ako na trenutak mogu i dalje da krenem... razlog zbog čega to želimo da postignemo do određenog datuma i u relativno, ako mogu tako da kažem, kratkom periodu, je i približavanje letnje pauze, i mi pokušavamo da organizujemo vreme kako bi svi timovi Odbrane mogli da iznesu svoje dokaze. Na primer, u vezi sa Predmetom Fatmira Limaja, mi procenjujemo da će izvođenje dokaza trajati ne manje od dve nedelje, ali verovatnije tri nedelje ukupno. A za predmete koji slede... pa, prepustiću ostalima da sami to kažu, ali će to sigurno biti još tri nedelje za preostale optužene, jer će neki svedoci koje ću ja pozvati svakako biti korisni i za druge optužene tako da neće biti potrebe da se pozivaju u više navrata. I planirani su svedoci za koje neće biti potrebno da se lično pojave pred Sudom, tako da...

SUDIJA PARKER: Odbrana može da se koristi *Pravilom 92 bis*.

ADVOKAT MANSFIELD: Da, tako je.

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT MANSFIELD: Dakle, nadam se da je to najbolja procena koju mogu da vam dam. Planiramo, a to sam napomenuo i Tužilaštvu, ukoliko se nađemo u situaciji da dostavimo, a gotovo sigurno je da će tako biti, imena svedoka i pre nego što se završi period planiran za boravak na Kosovu/Kosovë, mi ćemo to da uradimo. Dakle, mi ćemo to da uradimo što pre bude bilo moguće u tom vremenskom okviru. Ali plašim se da nam je potrebno da posetimo Kosovo/Kosovë kako bi završili neka pitanja vezana za potencijalne svedoke.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno na tome. Mogu li da vas pitam da li je ova procena koju ste izneli za predmet vašeg klijenta...

ADVOKAT MANSFIELD: Da.

SUDIJA PARKER: ...da li to uključuje i razumno vreme za unakrsno ispitivanje?

ADVOKAT MANSFIELD: Da.

SUDIJA PARKER: Ispitivanje drugih...

ADVOKAT MANSFIELD: Da, i to je uračunato. Kako bi časní Sud video o čemu se radi, mi smo na primer predvideli da će branjenik koga ja zastupam gospodin Fatmir Limaj biti u sudnici i odgovarati na moja, pitanja Tužilaštva i moguće na pitanja ostalih najmanje nedelju dana.

SUDIJA PARKER: U redu.

ADVOKAT MANSFIELD: Moglo bi da bude i više.

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT MANSFIELD: Vidim... nisam siguran da li je gospodin Whiting podigao obrve zato što je to predugo ili prekratko. Nisam siguran.

SUDIJA PARKER: Vama je veoma teško da procenite dužinu trajanja unakrsnog ispitivanja...

ADVOKAT MANSFIELD: Da.

SUDIJA PARKER: ...za taj konkretni...

ADVOKAT MANSFIELD: Ali kao što ćete videti, potrudili smo se da gospodinu Whitingu ostavimo bar jedno zasedanje.

SUDIJA PARKER: Pa, vi nastavljate sa vašom velikodušnošću gospodine Mansfield. Hvala vam puno na tome. Da li imate nešto da dodate gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY- SMITH: Ukoliko je to od pomoći Pretresnom veću, mi računamo da će izvođenje dokaza za gospodina Balau trajati od nedelju dana do dve nedelje maksimalno. Verovatnije da će biti nedelju dana.

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT GUY- SMITH: I mi ne očekujemo bilo kakvo unakrsno ispitivanje od strane kancelarije Tužilaštva.

SUDIJA PARKER: Vaš se optimizam nastavlja. Bojim se da Pretresno veće mora da bude više pesimistično. Gospodine Powles?

ADVOKAT POWLES: Na strani gospodina Musliua želim da kažem da predviđamo da će izvođenje dokaza da traje između dve i tri nedelje, a ja potvrđujem ono što je gospodin Mansfield rekao vezano za dan početka izvođenja Odbrane za sve predmete, dakle 9. maja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi nemamo nikakav problem sa predloženim datumom početka Odbrane. Mi bi samo zatražili da se Odbrana drži zahteva iz *Pravila 65 ter (G)* i to ne kasnije od 25. aprila. Nisam mogao da se setim u kom smo mesecu. Dajući nam...

SUDIJA PARKER: Mislite u ovom trenutku?

TUŽILAC WHITING: Da, još uvek smo u aprilu mesecu. Od tada bi imali još dve nedelje do početka izvođenja dokaza Odbrane. I čini mi se da neće za zastupnike biti problem da odgovore na taj zahtev.

ADVOKAT POWLES: Možda bi u vezi s tim trebalo da kažem, pošto će predmet gospodina Musliua početi poslednji, i posle predmeta gospodina Limaja i posle predmeta gospodina Balae koje će Pretresno veće saslušati, možda nije isti stepen hitnosti za našu Odbranu da dostavi sažetke Tužilaštvu po *Pravilu 65 ter (G)* do 25. aprila. Međutim...

SUDIJA PARKER: To se zove nevoljno pridržavanje *Pravila 65 ter*.

ADVOKAT POWLES: Da. Časni Sude. Ja se nadam da će tim Odbrane gospodina Musliua biti na Kosovu/Kosovë sledeće nedelje i da posle toga neće trebati više od nedelju dana da napravimo konačan spisak... da ćemo moći da ga dostavimo Tužilaštvu, a naravno i Pretresnom veću najkasnije do 30. aprila.

SUDIJA PARKER: Gledajući u ovo što predlaže zastupnik, a svesni da već sledeći dan posle datuma koji ste vi predložili, a to je praznik koji obeležava Tribunal, 16. maj, i svesni iskustava koje smo ovde videli sa poteškoćama oko organizovanja dolaska svedoka, što je teže za Odbranu nego za Tužilaštvo, Pretresno veće želi da iznese radikaln predlog da izvođenje dokaza Odbrane počne nedelju dana kasnije nego što je to predloženo? Da li bi to bilo nešto što bi vam bilo od pomoći? To bi bilo u utorak 17. maja, jer je 16. maj praznik. Tada bi svi imali dovoljno vremena da izvrše svoje obaveze u svim timovima Odbrane po *Pravilu 65 ter*, i tako bi Tužilaštvo moglo do kraja da izvrši svoja istraživanja kako ne bi imali promašen početak jer se čini da mnogo stvari izaziva teškoće da se započne u zamišljeno vreme, i da ne bi dolazilo do odlaganja zasedanja zbog toga što nije sve dobro organizovano.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, mogu da kažem u ime gospodina Musliua da to odgovara timu Odbrane gospodina Musliua.

SUDIJA PARKER: Da li ste za ili protiv gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY- SMITH: Mislim da je to sjajna ideja i u potpunosti prihvatam vašu radikalnu ideju.

ADVOKAT MANSFIELD: Da, ja svakako to u potpunosti podržavam. Ako mogu onda, na osnovu... samo da proverim datum. Želim da kažem da bi nam bilo od pomoći ako bi onda mogli... ovo je neosetan aspekt svega naravno...

SUDIJA PARKER: O Bože.

ADVOKAT MANSFIELD: Pominjali smo obavezu 25. maja. Ako bi mogli da stignemo do te nedelje, bilo bi nam od pomoći, jer bi tada trebali da budemo ovde kako bi se posavetovali sa gospodinom Limajem, tako da...

SUDIJA PARKER: A šta je sa sredom 27. aprila?

ADVOKAT MANSFIELD: Da, to bi nam pomoglo.

SUDIJA PARKER: Što počinje od danas. Završen posao 27 aprila.

ADVOKAT MANSFIELD: Da. Hvala vam puno.

TUŽILAC WHITING: Da. Datum svakako odgovara Tužilaštvu. Upozoreni smo putem *maila* iz Jedinice za svedoke da bi dovođenje svedoka pred Sud samo dan posle praznika UN bilo problematično. Ja ne znam ko će da bude prvi svedok, ali...

SUDIJA PARKER: Ja sam shvatio da će optuženi biti prvi svedok.

TUŽILAC WHITING: Ja nisam shvatio da će optuženi biti prvi svedok. Ja sam pretpostavio da će on poslednji da svedoči. To je u redu. Pretpostavljam onda da će on biti ovde.

SUDIJA PARKER: To je jedna američka praksa koju mi ovde nemamo. Zastupnicima će biti jasno da odsustvo potrebe da Pretresno veće provede vreme na drugim podnescima u ovom trenutku nam daje više vremena na raspolaganju koje inače ne bismo imali i mi vam se na tome zahvaljujemo. U redu. Utvrđeno je vreme do kada svi timovi Odbrane treba da ispune svoje obaveze po *Pravilu 65 ter* i to je dakle sreda 27. april. A mi ćemo nastaviti sa suđenjem u utorak 17. maja. Nažalost ne mogu da vam kažem da li će to biti prepodne ili popodne, jer još uvek raspored rada u sudnicama nije stigao za to vreme, ali svakako će biti jedno ili drugo. Nešto što je važno za sve zastupnike ovde je molba koju je dobilo Pretresno veće da se dostave izvesne informacije iz *Predmeta Milošević*. Ja ovo sad pokrećem kako bih video da li neko iz Odbrane ima nešto da kaže na ovaj dostavljeni podnesak?

ADVOKAT MANSFIELD: Ne, hvala vam.

ADVOKAT GUY- SMITH: Nemamo.

ADVOKAT POWLES: Ne, hvala časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, da li će Tužilaštvo moći da saopšti svoju poziciju Pretresnom veću do sutra?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi smo podneli...

SUDIJA PARKER: Vi jeste, ali postoji...

TUŽILAC WHITING: Da...

SUDIJA PARKER: ...pitanje kada ćete razmotriti obelodanjivanje...

TUŽILAC WHITING: Da.

SUDIJA PARKER: ...identiteta određenih svedoka.

TUŽILAC WHITING: To je tačno časni Sude, i mi po tom pitanju možemo nešto od toga da dostavimo sutra Pretresnom veću.

SUDIJA PARKER: To bi bilo važno za jedno drugo suđenje da se dobije do sutra. Imamo još jednu nerešenu odluku Pretresnog veća u ovom suđenju po pitanju usvajanja dve izjave. Odluka je neminovna, a očekujem da ćete biti obavešteni pre nego što budete morali da postupite po *Pravilu 65 ter* ukoliko bude potrebno da se uporede dve izjave. Ne znam da li Odbrana razmišlja o pozivanju svedoka eksperta. Samo spominjem da Tužilaštvo po *Pravilu 94 bis* može da traži 30 dana nakon što dobije obaveštenje o tome. Molim da zastupnici to imaju na umu da ukoliko imaju u vidu svedočenje eksperta da o tome moraju ranije da daju obavest i da na taj način izbegnu odlaganje suđenja. Da li neko od zastupnika Odbrane smatra da je potrebno da se održi statusna konferencija pre početka izvođenja dokaza Odbrane po *Pravilu 73 ter*? Mogu li da kažem da je Pretresno veće mišljenja da obzirom na dosadašnje iskustvo zastupnika i vođenje ovog predmeta, čini se da nema nikakve potrebe za bilo čim osim za najformalnijom konferencijom, koja bi mogla da se održi ujutro 17. maja, neposredno pred početak izvođenja predmeta Odbrane. Ali ako postoji mišljenje među zastupnicima da je takva konferencija potrebna, Pretresno veće će onda svakako izaći u susret.

ADVOKAT MANSFIELD: Hvala vam na ponudi, mislim da nema potrebe.

TUŽILAC WHITING: Ne vidim da je potrebno časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Nalozi. Pretresno veće u ovom trenutku ne vidi potrebu da izdaje bilo kakve naloge po pitanju dužine izvođenja dokaza Odbrane ili o broju svedoka ili koga će da pozovu, iz razloga koje sam naveo pre nekoliko trenutaka. Drugim rečima, mi smo ubeđeni da možemo da prepustimo vođenje tih pitanja zastupnicima. A ukoliko to poverenje bude uzdrmano, mi ćemo svakako onda reagovati. Čini se da nema drugih pitanja koja bi trebalo da se pokrenu. Gospodine Mansfield?

ADVOKAT MANSFIELD: Postoji jedno. Pitam se da li mogu da spomenem jednu stvar, a to je da vas pitam da li imate ikakvu ideju kada bi mogli da dobijemo vašu odluku o prethodnim izjavama koje su pomenute, jer to očigledno može da bude od značaja za predmet

Odbrane, i mislim da ukoliko postoji mogućnost da to može da se pokrene na početku predmeta Odbrane, nama bi to bilo važno da znamo. Ukoliko nema nikakvih nagoveštaja, onda ja dalje ne bih insistirao.

SUDIJA PARKER: Kao što sam rekao, vi to možete očekivati veoma brzo gospodine Mansfield. Verovatno će to biti početkom sledeće nedelje, a ne sutra ili u petak.

ADVOKAT MANSFIELD: Veoma sam vam zahvalan zbog toga.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT GUY- SMITH: Postoji ješ jedna stvar u vezi dokaza o kojoj nikada nismo završili raspravu, a reč je o dokumentu koji je gospodin Black tražio da se uvrsti u spis. Što se tiče zapisa, ja sam zadovoljan u ovom trenutku i povlačim bilo kakvu zabrinutost u vezi toga. Samo sam želeo da se uverim da je sve u redu.

SUDIJA PARKER: Ja vam se zahvaljujem što ste skrenuli pažnju na to pitanje koje mi je izmaklo. Ja o tome nisam mislio, ali moj brat Thelin potvrdno klima glavom, tako da mi i on ne bi dozvolio da zaboravim na to.

ADVOKAT GUY- SMITH: Primetio sam da između vas troje ne prolazi neprimećeno mnogo detalja, ukoliko i jedan prolazi.

SUDIJA PARKER: Vi laskate ovima koji sede pored mene. Sada prekidamo sa radom i nastavljamo u utorak 17. sledećeg meseca.

Sednica završena u 17.08 h.

Nastavlja se u utorak, 17. maja 2005. godine

